Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Femte Afdeling)

7. december 2017 *

»Præjudiciel forelæggelse – social sikring af vandrende arbejdstagere – forordning (EØF) nr. 1408/71 – artikel 46, stk. 2 – artikel 47, stk. 1, litra d) – artikel 50 – garantipension – minimumsydelse – beregning af pensionsrettigheder«

I sag C-189/16,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Högsta förvaltningsdomstolen (øverste domstol i forvaltningsretlige sager, Sverige) ved afgørelse af 23. marts 2016, indgået til Domstolen den 4. april 2016, i sagen

Boguslawa Zaniewicz-Dybeck

mod

Pensionsmyndigheten,

har

DOMSTOLEN (Femte Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, J.L. da Cruz Vilaça, og dommerne E. Levits, A. Borg Barthet, M. Berger og F. Biltgen (refererende dommer),

generaladvokat: M. Wathelet,

justitssekretær: fuldmægtig C. Strömholm,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 9. marts 2017,

efter at der er afgivet indlæg af:

– Pensionsmyndigheten ved M. Westberg, M. Irving og A. Svärd, som befuldmægtigede,

– den svenske regering ved A. Falk, C. Meyer-Seitz, U. Persson og L. Swedenborg, som befuldmægtigede,

– den tjekkiske regering ved M. Smolek, J. Pavliš og J. Vláčil, som befuldmægtigede,

– Europa-Kommissionen ved K. Simonsson og D. Martin, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 3. maj 2017,

* Processprog: svensk.

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 46, stk. 2, og artikel 47, stk. 1, litra d), i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, som ændret og ajourført ved Rådets forordning (EF) nr. 118/97 af 2. december 1996 (EFT 1997, L 28, s. 1), som ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 1606/98 af 29. juni 1998 (EFT 1998, L 209, s. 1) (herefter »forordning nr. 1408/71«).

2 Anmodningen er indgivet i forbindelse med en tvist mellem Boguslawa Zaniewicz-Dybeck og Pensionsmyndigheten (pensionsmyndigheden, Sverige) vedrørende tildeling af garantipension som fastsat i den almindelige svenske ordning for alderspension

Retsforskrifter

EU-retten

3 Afsnit III med overskriften »Særlige bestemmelser om de enkelte arter af ydelser« indeholder kapitel 3 i forordning nr. 1408/71, der har overskriften »Alderdom og dødsfald (pensioner)« og omfatter forordningens artikel 44-51a.

4 Nævnte forordnings artikel 44 med overskriften »Almindelige bestemmelser om fastsættelse af ydelser, når arbejdstageren eller den selvstændige erhvervsdrivende har været omfattet af lovgivningen i to eller flere medlemsstater« bestemmer i stk. 1:

»Når en arbejdstager eller en selvstændig erhvervsdrivende har været omfattet af lovgivningen i to eller flere medlemsstater, fastsættes hans eller hans efterladtes ret til ydelser efter bestemmelserne i dette kapitel.«

5 Artikel 45 i forordning nr. 1408/71 med overskriften »Medregning af forsikrings- eller bopælsperioder tilbagelagt efter lovgivninger, som arbejdstageren eller den selvstændige erhvervsdrivende har været omfattet af, med henblik på erhvervelse, bevarelse eller generhvervelse af ret til ydelser« bestemmer i stk. 1:

»Såfremt erhvervelse, bevarelse eller generhvervelse af ret til ydelser efter en ordning, som ikke er en særordning i den i stk. 2 eller 3 omhandlede forstand, i henhold til en medlemsstats lovgivning er betinget af, at der er tilbagelagt forsikrings- eller bopælsperioder, skal den kompetente institution i fornødent omfang medregne forsikrings- eller bopælsperioder, der er tilbagelagt efter en almindelig ordning eller en særordning, og ligeledes uden hensyn til, om de er tilbagelagt efter en ordning for arbejdstagere eller en ordning for selvstændige erhvervsdrivende. Med henblik herpå medregnes disse perioder, som om det drejede sig om perioder, der var tilbagelagt efter den for institutionen gældende lovgivning.«

6 Forordningens artikel 46 med overskriften »Ydelsernes fastsættelse« bestemmer:

»1. Såfremt de foreskrevne betingelser i en medlemsstats lovgivning for erhvervelse af ret til ydelser er opfyldt, uden at hverken artikel 45 eller artikel 40, stk. 3, behøver at bringes i anvendelse, gælder følgende regler:

a) Den kompetente institution beregner det ydelsesbeløb, der skal udredes:
   i) dels i henhold til den for institutionen gældende lovgivning alene
   ii) dels i henhold til stk. 2

[…]

2. Såfremt de foreskrevne betingelser i en medlemsstats lovgivning for erhvervelse af ret til ydelser kun opfyldes ved anvendelse af artikel 45 og/eller artikel 40, stk. 3, gælder følgende regler:

a) Den kompetente institution beregner det teoretiske beløb for den ydelse, som den pågældende ville kunne gøre krav på, hvis samtlige forsikrings- og/eller bopælsperioder, der er tilbagelagt i de medlemsstater, hvis lovgivning arbejdstageren eller den selvstændige erhvervsdrivende har været omfattet af, havde været tilbagelagt i den omhandlede medlemsstat og efter den lovgivning, der gælder for den pågældende institution på det tidspunkt, da ydelsen skal fastsættes. Såfremt ydelsesbeløbet efter nævnte lovgivning er uafhængigt af længden af de tilbagelagte perioder, anses dette beløb for at være det i nærværende litra omhandlede teoretiske beløb.

b) Den kompetente institution fastsætter derefter det faktiske beløb for ydelsen på grundlag af det i litra a) nævnte teoretiske beløb efter forholdet mellem længden af de forsikrings- eller bopælsperioder, der er tilbagelagt efter den for institutionen gældende lovgivning forud for forsikringsbegivenhedens indtræden, og den samlede længde af de forsikrings- og bopælsperioder, der er tilbagelagt efter lovgivningen i alle de berørte medlemsstater forud for forsikringsbegivenhedens indtræden.

3. Den pågældende har fra den kompetente institution i hver af de berørte medlemsstater ret til det højeste ydelsesbeløb beregnet i henhold til stk. 1 og 2, medmindre andet eventuelt følger af anvendelsen af bestemmelserne om nedsættelse, midlertidig inddragelse eller bortfald af ydelser, som er fastsat i den lovgivning, hvorefter denne ydelse skal udbetales.

Hvis dette er tilfældet, foretages sammenligningen mellem de ydelsesbeløb, der fremkommer efter anvendelse af de nævnte bestemmelser.

[…]«

7 Den nævnte forordnings artikel 47 med overskriften »Supplerende regler om beregning af ydelser« bestemmer i stk. 1, litra d):

»For beregningen af det i artikel 46, stk. 2, omhandlede teoretiske beløb og pro rata-beløb gælder følgende regler:

[…]

d) [D]en kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning ydelserne beregnes på grundlag af størrelsen af indtjening, bidrag eller tillæg, skal fastsætte de indtjeningsbeløb, bidrag eller tillæg, der skal lægges til grund for så vidt angår forsikrings- eller bopælsperioder, der er tilbagelagt efter lovgivningen i andre medlemsstater, på grundlag af gennemsnittet af de indtjeningsbeløb, bidrag eller tillæg, der er konstateret for de forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter den for denne institution gældende lovgivning.

[…]«

8 Artikel 50 i forordning nr. 1408/71 med overskriften »Ydelse af tillæg, når summen af de ydelser, der skal udbetales efter lovgivningen i de enkelte medlemsstater, er lavere end det minimumsbeløb, der er fastsat i lovgivningen i den af disse stater, hvor modtageren er bosat«, bestemmer:

»Der kan ikke i den stat, hvor en person, der modtager ydelser i medfør af [kapitel 3 i forordning nr. 1408/71], er bosat, og efter hvis lovgivning der tilkommer ham en ydelse, ydes ham et beløb, der er lavere end den minimumsydelse, der i den nævnte lovgivning er fastsat for en forsikrings- eller bopælsperiode, der svarer til samtlige perioder, der efter bestemmelserne i de foregående artikler er taget i betragtning ved ydelsens fastsættelse. Den kompetente institution i den pågældende stat skal i givet fald gennem hele det tidsrum, hvor han er bosat i denne stat, yde ham et tillæg, der svarer til forskellen mellem summen af de ydelser, der tilkommer ham i medfør af [kapitel 3 i forordning nr. 1408/71], og størrelsen af minimumsydelsen.«

Svensk lovgivning

9 Den almindelige svenske ordning for alderspension omfatter tre dele, nemlig indkomstpension, tillægspension og garantipension.

10 Indkomstpension og tillægspension er pensioner, der er baseret på den indkomst, de pågældende personer har haft. Førstnævnte er baseret på erhvervede pensionsrettigheder, den anden hører under den pensionsordning, der var gældende i Sverige indtil 2003, og som er rettet til personer, der er født 1953 eller tidligere. Disse pensioner er ydelser, der i det væsentlige er bidragsfinansierede.

11 Til gengæld er garantipensionen, hvis formål er grundlæggende beskyttelse af personer med lav eller ingen indkomst, en bopælsbetinget ydelse, der er skattefinansieret. Garantipensionen blev indført i ved ændringer i det svenske pensionssystem i 1990'erne og erstattede den tidligere folkepension.

12 Garantipensionens størrelse fastsættes i forhold til de øvrige pensionsindkomster, som den pågældende person modtager. Den nedsættes gradvist i forhold til indkomstpensionen, tillægspensionen og visse andre ydelser.

13 De for tvisten i hovedsagen relevante nationale bestemmelser om garantipension findes i lagen (1998:702) om garantipension (lov nr. 702 af 1998 om garantipension), der nu er blevet erstattet af socialförsäkringsbalken (2010:110) (lov om socialforsikring af 2010, herefter »lov om socialforsikring«).

14 I overensstemmelse med §§ 8 og 10 i kapitel 55 i lov om socialforsikring udgør garantipensionen mindstebeskyttelsen i den almindelige svenske alderspensionsordning. Garantipensionen er afhængig af forsikringsperioden og kan tildeles personer, der ikke har en indtægtsbaseret alderspension, eller hvis indtægtsbaserede alderspension ikke overstiger et vist beløb.

15 I henhold til § 2 i kapitel 67 i lov om socialforsikring har en forsikret, som er født i 1938 eller senere, krav på garantipension, såfremt vedkommende har en forsikringsperiode på mindst tre år.

16 § 4 i kapitel 67 i lov om socialforsikring bestemmer, at garantipension kan blive udbetalt fra og med den måned, hvor den forsikrede fylder 65 år.

17 § 11 i samme kapitel præciserer, at der ved beregningen af forsikringsperioden alene tages hensyn til tiden fra og med det kalenderår, hvor pensionsansøgeren fyldte 16 år, til og med det kalenderår, hvor han eller hun fyldte 64 år.

18 § 15 i kapitel 67 i lov om socialforsikring bestemmer, at den indkomstbaserede alderspension, som den forsikrede har ret til i samme år, skal danne grundlag for beregningen af garantipension.

19 § 16 i det nævnte kapitel definerer »indkomstbaseret alderspension« i henhold til § 15 i samme kapitel som en indkomstbaseret alderspension som omhandlet i lov om socialforsikring før de fradrag, der er angivet i visse af lovens bestemmelser, og almindelig lovpligtig alderspension i henhold til udenlandsk lovgivningen, der ikke svarer til garantipension i henhold til lov om socialforsikring.

20 Basisbeløbsenheder, der tjener som grundlag for beregningen af visse sociale ydelser, herunder for garantipensionen, er fastsat i § 7 i kapitel 2 i lov om socialforsikring. Beløbet er indekseret i forhold til det almindelige prisniveau. Basisbeløbet udgjorde for det i tvisten i hovedsagen relevante år 39 400 svenske kroner (SEK) (ca. 4 137 EUR).

21 I henhold til § 23 i kapitel 67 i lov om socialforsikring bestemmes det, at det for den, der er gift, og hvis beregningsgrundlag for garantipensionen ikke overstiger 1,14 basisbeløbsenheder, gælder, at den årlige garantipension udgør 1,9 basisbeløbsenheder nedsat med beregningsgrundlaget.

22 § 24 i samme kapitel bestemmer, at det for den, der er gift, og hvis beregningsgrundlag overstiger 1,14 basisbeløbsenheder, gælder, at den årlige garantipension udgør 0,76 prisgrundbeløb nedsat med 48% af den del af beregningsgrundlaget, der overstiger 1,14 basisbeløbsenheder.

23 I § 25 i kapitel 67 i lov om socialforsikring foreskrives, at der for personer, der ikke kan godskrives 40 års forsikringsperiode for garantipension, skal fratrækkes samtlige de til basisbeløbsenhederne knyttede beløb, der er angivet i §§ 21-24, med en andel, der svarer til forholdet mellem forsikringsperioden og tallet 40.

24 Juridisk udtalelse nr. 2 af 2007 fra Försäkringskassan (den nationale forsikringskasse, Sverige) (herefter »udtalelse 2007:2«) fastslår, at der i forbindelse med pro rata-beregningen af garantipensionen som fastsat i § 25 i kapitel 67 i lov om socialforsikring ved beregning af det teoretiske beløb som fastsat i artikel 46, stk. 2, litra a), i forordning nr. 1408/71 skal tildeles hver forsikringsperiode, der er tilbagelagt i andre medlemsstater, en fiktiv pensionsmæssig værdi, der svarer til den gennemsnitlige pensionsmæssige værdi af de svenske perioder.

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

25 Boguslawa Zaniewicz-Dybeck, der er polsk statsborger, er født i 1940 og forlod Polen for at flytte til Sverige i 1980. Efter at have arbejdet i Polen i 19 år, har hun haft bopæl i Sverige i 24 år, hvor hun har arbejdet i 23 år.

26 I 2005 ansøgte Boguslawa Zaniewicz-Dybeck om garantipension, hvilket Försäkringskassan gav hende afslag på.

27 Ved klageafgørelse truffet den 1. september 2008 fastholdt Försäkringskassan dette afslag.

28 Eftersom Boguslawa Zaniewicz-Dybeck havde tilbagelagt forsikringsperioder i såvel Sverige som Polen, beregnede Försäkringskassan i overensstemmelse med forordning nr. 1408/71 sidstnævntes garantipensionen dels i henhold til de nationale bestemmelser, dels efter pro rata-princippet, der er fastsat i forordningens artikel 46, stk. 2.

29 I forbindelse med beregningen af Boguslawa Zaniewicz-Dybecks garantipension efter de nationale bestemmelser fastlagde Försäkringskassan i overensstemmelse med § 25 i kapitel 67 i lov om socialforsikring og udtalelse 2007:2 beregningsgrundlaget for denne pension på grundlag af en pro rata-beregning. Derudover tog Försäkringskassan i forbindelse med beregningen af grundbeløbet som

fastsat i artikel 46, stk. 2, litra a), i forordning nr. 1408/71 ikke hensyn til den indkomstbaserede alderspension, som Boguslawa Zaniewicz-Dybecks havde optjent, men tildelte den indkomstbaserede alderspension, som hun havde optjent i Sverige – et beløb på 75 216 SEK (ca. 7 897 EUR) for 24 års forsikringstid – en årlig værdi på 3 134 SEK (ca. 329 EUR), dvs. 75 216 SEK divideret med 24, og derefter multiplicerede Försäkringskassan dette beløb med den maksimale forsikringsperiode for garantipensionen, dvs. 40 år. Den nåede således frem til en fiktiv pensionsmæssig værdi på 125 360 SEK (ca. 13 162 EUR).

30 På baggrund af de opnåede resultater vurderede Försäkringskassan, at den indkomstbaserede alderspension, som Boguslawa Zaniewicz-Dybecks havde optjent, der i henhold til § 15 i kapitel 67 i lov om socialforsikring udgør beregningsgrundlaget for garantipensionen, oversteg indtægtsloftet for tildeling af en garantipension.

31 Boguslawa Zaniewicz-Dybeck iværksatte appel til prøvelse af denne afgørelse til Förvaltningsrätten i Stockholm (forvaltningsdomstolen i Stockholm, Sverige) og derefter til Kammarrätten i Stockholm (appeldomstolen for forvaltningsretlige sager i Stockholm, Sverige), der ikke gav hende medhold i appellen, hvorefter hun har iværksat appel ved Högsta förvaltningsdomstolen (øverste domstol i forvaltningsretlige sager, Sverige).

32 Boguslawa Zaniewicz-Dybeck har gjort gældende, at garantipensionens teoretiske beløb skal beregnes i overensstemmelse med forordning nr. 1408/71 uden anvendelse af dels denne forordnings artikel 47, stk. 1, litra d), eftersom garantipension alene er baseret på forsikringsperiodernes længde med fradrag af den indkomstbaserede alderspension, der modtages i Sverige, dels udtalelse 2007:2, idet denne stiller vandrende arbejdstagere, der modtager lave indkomstbaserede pensioner fra en anden medlemsstat, ringere.

33 Ifølge Pensionsmyndigheten, der siden den 1. januar 2010 er efterfølgeren af Försäkringskassan, giver forsikringsperioder, der er tilbagelagt i en anden medlemsstat end Kongeriget Sverige, ret til pension fra denne anden medlemsstat. For så vidt som garantipensionen har en udfyldende karakter, ville en beregning af denne pension uden anvendelse af artikel 47, stk. 1, litra d), i forordning nr. 1408/71 imidlertid medføre, at en person, der har tilbagelagt forsikringsperioder i en anden medlemsstat end Kongeriget Sverige, overkompenseres. Såfremt de forsikringsperioder, der er tilbagelagt i en anden medlemsstat end Kongeriget Sverige, ikke tillagdes en gennemsnitlig pensionsmæssig værdi, ville det medføre, at disse perioder fik en lavere værdi end værdien af tilsvarende perioder, der er tilbagelagt i Sverige.

34 Den forelæggende ret har fremhævet den omstændighed, at den kompetente institution – dvs. Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten – når denne beregner garantipensionen i overensstemmelse med artikel 46, stk. 2, litra a), i forordning nr. 1408/71, tildeler hver forsikringsperiode, som arbejdstageren har tilbagelagt i en anden medlemsstat end Kongeriget Sverige, en fiktiv pensionsmæssig værdi, der svarer til den gennemsnitlige pensionsmæssige værdi af de forsikringsperioder, der er tilbagelagt i Sverige, der fratrækkes garantipensionen, uanset om den berørte person har arbejdet eller ikke arbejdet i denne periode. Såfremt den pågældende har arbejdet i den nævnte periode og følgelig optjent en pension, der er højere end den fiktive pensionsmæssige værdi beregnet af den kompetente institution, medfører dette en fordel for den berørte. Til gengæld er det til den berørte persons ugunst, hvis denne ikke arbejdede i den anden medlemsstat eller har optjent en pension, der er lavere end den fiktive pensionsmæssige værdi beregnet af den kompetente institution.

35 På baggrund heraf er den forelæggende ret af den opfattelse, at der hersker usikkerhed om, hvordan garantipensionen skal beregnes. Den forelæggende ret ønsker nærmere bestemt oplyst, om artikel 46, stk. 2, og artikel 47, stk. 1, litra d), i forordning nr. 1408/71 skal anvendes i forbindelse med beregningen af en sådan pension, og i bekræftende fald, om det i overensstemmelse med disse bestemmelser er muligt med henblik på fastlæggelsen af beregningsgrundlaget for en sådan pension at

tildele forsikringsperioder, der er tilbagelagt i en anden medlemsstat end Kongeriget Sverige, en fiktiv pensionsmæssig værdi, der svarer til den gennemsnitlige værdi af forsikringsperioder, der er tilbagelagt i Sverige. Såfremt dette spørgsmål besvares benægtende, ønsker den nationale ret at få oplyst, om der ved beregningen af garantipensionen skal tages hensyn til de alderspensioner, som den pågældende modtager i andre medlemsstater.

36 Högsta förvaltningsdomstolen (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) har på denne baggrund besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Medfører bestemmelserne i artikel 47, stk. 1, litra d), i forordning nr. 1408/71, at forsikringsperioder, der er tilbagelagt i en anden medlemsstat, i forbindelse med beregningen af den svenske garantipension kan tildeles en pensionsmæssig værdi, der svarer til den gennemsnitlige værdi af de svenske perioder, når den kompetente institution foretager en pro rata-beregning i henhold til samme forordnings artikel 46, stk. 2?

2) Såfremt det første spørgsmål besvares benægtende, kan den kompetente institution i forbindelse med sin beregning af retten til garantipension [da] tage hensyn til den alderspension, som en forsikret oppebærer i en anden medlemsstat, uden at dette er i strid med bestemmelserne i forordning nr. 1408/71?«

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål

37 Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om forordning nr. 1408/71 skal fortolkes således, at en medlemsstats kompetente institution – ved beregningen af en ydelse såsom den i hovedsagen omhandlede garantipension – skal anvende den i forordningens artikel 46, stk. 2, fastsatte pro rata-beregningsmetode, og i overensstemmelse med den nævnte forordnings artikel 47, stk. 1, litra d), tildele de forsikringsperioder, der er tilbagelagt af den forsikrede i en anden medlemsstat, en fiktiv gennemsnitsværdi.

38 Med henblik på at give den forelæggende ret en hensigtsmæssig besvarelse skal det indledningsvis bemærkes, at forordning nr. 1408/71 ikke indfører en fælles socialsikringsordning, men udelukkende har til formål at sikre en samordning af medlemsstaternes nationale sikringsordninger, som fortsat består. I henhold til fast retspraksis bevarer medlemsstaterne således deres kompetence til selv at udforme deres sociale sikringsordninger (jf. bl.a. dom af 21.2.2013, Salgado González, C-282/11, EU:C:2013:86, præmis 35 og den deri nævnte retspraksis).

39 I mangel af harmonisering på EU-niveau tilkommer det følgelig hver medlemsstat i lovgivningen navnlig at fastsætte de betingelser, som en person skal opfylde for at være berettiget til ydelser (dom af 21.2.2013, Salgado González, C-282/11, EU:C:2013:86, præmis 36 og den deri nævnte retspraksis).

40 Ved udøvelsen af denne kompetence skal medlemsstaterne imidlertid overholde EU-retten og navnlig EUF-traktatens bestemmelser om unionsborgeres ret til at færdes og opholde sig på medlemsstaternes område (dom af 21.2.2013, Salgado González, C-282/11, EU:C:2013:86, præmis 37 og den deri nævnte retspraksis)

41 I denne henseende skal det bemærkes, at det fremgår af artikel 45 i forordning 1408/71, at når erhvervelse, bevarelse eller generhvervelse af ret til ydelser efter en ordning i henhold til en medlemsstats lovgivning er betinget af, at der er tilbagelagt forsikringsperioder, skal den kompetente institution i denne medlemsstat medregne forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter hver

medlemsstats lovgivning, som om de var tilbagelagt efter den lovgivning, som institutionen anvender. De forsikringsperioder, der er tilbagelagt i forskellige medlemsstater, skal med andre ord sammenlægges.

42 I et sådant tilfælde bestemmer artikel 46, stk. 2, litra a), i forordning nr. 1408/71, at den kompetente institution beregner det teoretiske beløb for den ydelse, som den pågældende har krav på, som om samtlige de perioder, som den pågældende har arbejdet i forskellige medlemsstater, var blevet tilbagelagt i den medlemsstat, hvor den kompetente institution er beliggende. Den kompetente institution fastsætter derefter i henhold til stk. 2, litra b), i samme artikel det faktiske beløb for ydelsen på grundlag af det teoretiske beløb efter forholdet mellem længden af de forsikrings- og/eller bopælsperioder, der er tilbagelagt i den medlemsstat, hvor den kompetente institution er beliggende, og den samlede længde af de forsikrings- og bopælsperioder, der er tilbagelagt i de forskellige medlemsstater. Det drejer sig om pro rata-beregningsmetoden.

43 Artikel 47 i forordning nr. 1408/71 fastlægger supplerende regler om beregning af det teoretiske beløb og pro rata-beløbet i forordningens artikel 46, stk. 2. Således præciserer den nævnte forordnings artikel 47, stk. 1, litra d), navnlig, at den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning ydelserne beregnes på grundlag af størrelsen af indtjening, bidrag eller tillæg, skal fastsætte de indtjeningsbeløb, bidrag eller tillæg, der skal lægges til grund for så vidt angår forsikrings- eller bopælsperioder, der er tilbagelagt efter lovgivningen i andre medlemsstater, på grundlag af gennemsnittet af de indtjeningsbeløb, bidrag eller tillæg, der er konstateret for de forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter den for denne institution gældende lovgivning.

44 I det foreliggende tilfælde skal det bemærkes, at den svenske regering under retsmødet selv medgav, at garantipensionen har til formål at sikre de berettigede en rimelig levestandard ved at garantere en minimumsindkomst for dem oveni det beløb, som de ellers ville være berettiget til, hvis de udelukkende modtog den indtægtsbaserede alderspension, såfremt dette beløb er for lavt eller endog nul. Garantipensionen udgør således mindstebeskyttelsen i den almindelige svenske alderspensionsordning.

45 I denne henseende fastslog Domstolen i præmis 15 i dom af 17. december 1981, Browning (22/81, EU:C:1981:316), at begrebet »minimumsydelse« som omhandlet i artikel 50 i forordning nr. 1408/71 foreligger, såfremt bopælsstatens lovgivning indeholder en udtrykkelig garanti, som har til formål at sikre modtagere af sociale sikringsydelser en minimumsindkomst, der overstiger det ydelsesbeløb, de kan gøre krav på alene efter deres forsikringsperioder og bidrag.

46 Det fremgår således, at den i hovedsagen omhandlede garantipension, henset til dens formål således som beskrevet i nærværende doms præmis 44, udgør en minimumsydelse, der er omfattet af artikel 50 i forordning nr. 1408/71.

47 Som generaladvokaten har anført i punkt 47 i forslaget til afgørelse, må artikel 46, stk. 2, i forordning nr. 1408/71, for så vidt som forordningen ikke kræver, at medlemsstaterne fastsætter bestemmelser om minimumsydelser, og at alle nationale lovgivninger således ikke nødvendigvis indeholder denne form for ydelser, ikke fastsætte specifikke og detaljerede regler for beregningen af en sådan ydelse.

48 Retten til at modtage en minimumsydelse såsom den i hovedsagen omhandlede garantipension, skal følgelig ikke bedømmes på grundlag af artikel 46, stk. 2, eller artikel 47, stk. 1, litra d), i forordning nr. 1408/71, men i henhold til de i forordningens artikel 50 indeholdte specifikke regler og den relevante nationale lovgivning.

49 Det fremgår imidlertid af redegørelsen for de faktiske omstændigheder i hovedsagen, der er gengivet i denne doms præmis 29, at den kompetente institution ved beregningen af Boguslawa Zaniewicz-Dybecks garantipensionsrettigheder dels i overensstemmelse med § 25 i kapitel 67 i lov om socialforsikring anvendte en pro rata-beregningsmetode – der, således som generaladvokaten i det

væsentlige har anført i punkt 45 og 46 i forslaget til afgørelse, er sammenlignelig med den, der er fastsat i artikel 46, stk. 2, litra a) og b), i forordning nr. 1408/71 – på hendes indkomst- og tillægspensionsbeløb, der udgør beregningsgrundlaget for garantipensionen. Ved den i nævnte artikel 46, stk. 2, fastsatte pro rata-beregning tog den kompetente institution dels – i overensstemmelse med udtalelse 2007:2 – ikke hensyn til Boguslawa Zaniewicz-Dybecks polske pension, men tildelte, således som fastsat i artikel 47, stk. 1, litra d), i forordning nr. 1408/71, hendes svenske indkomstbaserede alderspension en årlig værdi og multiplicerede derefter dette beløb med den for garantipensionen maksimale forsikringsperiode, dvs. 40 år. Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at det beløb, der fremkom ved hjælp af den ovenfor beskrevne beregningsmetode, oversteg indkomstloftet for tildeling af en garantipension.

50 Som det fremgår af denne doms præmis 48, kan en sådan beregningsmetode, der er baseret på artikel 46, stk. 2, og artikel 47, stk. 1, litra d), i forordning nr. 1408/71, ikke tillades ved beregningen af en minimumsydelse såsom den i hovedsagen omhandlede garantipension.

51 Det påhviler den kompetente institution at beregne garantipensionen i overensstemmelse med artikel 50 i forordning nr. 1408/71, sammenholdt med den nationale lovgivning, med undtagelse af § 25 i kapitel 67 i lov om socialforsikring og udtalelse 2007:2.

52 Det første spørgsmål skal følgelig besvares med, at forordning nr. 1408/71 skal fortolkes således, at når en medlemsstats kompetente institution beregner en minimumsydelse såsom den i hovedsagen omhandlede garantipension, skal den hverken anvende forordningens artikel 46, stk. 2, eller artikel 47, stk. 1, litra d). En sådan ydelse skal beregnes efter bestemmelserne i samme forordnings artikel 50, sammenholdt med den nationale lovgivning, dog uden anvendelse af nationale bestemmelser om pro rata-beregningen som de i hovedsagen omhandlede.

Det andet spørgsmål

53 Med sit andet spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om forordning nr. 1408/71 skal fortolkes således, at den er til hinder for en medlemsstats lovgivning, der bestemmer, at den kompetente institution i forbindelse med beregningen af en ydelse såsom den i hovedsagen omhandlede garantipension skal tage hensyn til samtlige de alderspensioner, som den berørte part rent faktisk oppebærer i én eller flere andre medlemsstater.

54 Det skal understreges, at en minimumsydelse såsom garantipensionen, der er genstand for hovedsagen, således som det fremgår af besvarelsen af det første spørgsmål, skal beregnes i overensstemmelse med artikel 50 i forordning nr. 1408/71 og den relevante nationale lovgivning.

55 Det fremgår imidlertid udtrykkeligt af de nationale bestemmelser vedrørende garantipensionen i lov om socialforsikring, således som disse er gengivet bl.a. i denne doms præmis 19, at lovbestemte alderspensioner i andre medlemsstater, som ikke kan sidestilles med garantipensionen, indgår i grundlaget for beregningen af denne pension. Det fremgår således, at den kompetente institution i den berørte medlemsstat i forbindelse med beregningen af garantipensionen i overensstemmelse med den relevante nationale lovgivning skal tage hensyn til alderspensioner, som den pågældende person oppebærer i andre medlemsstater.

56 Under disse omstændigheder skal det afgøres, om forordning nr. 1408/71, og nærmere bestemt dennes artikel 50, er til hinder for en medlemsstats lovgivning, der bestemmer, at den kompetente institution i forbindelse med beregningen af retten til en minimumsydelse såsom den i hovedsagen omhandlede garantipension skal tage hensyn til samtlige de alderspensioner, som den pågældende oppebærer i én eller flere andre medlemsstater.

57 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at det følger af fast retspraksis, at artikel 50 har de tilfælde for øje, hvor arbejdstagerens beskæftigelsesperioder i de stater, hvis lovgivning den pågældende har været undergivet, har været forholdsvis korte, således at de samlede ydelser, som disse stater skal betale, ikke muliggør en rimelig levestandard (dom af 30.11.1977, Torri, 64/77, EU:C:1977:197, præmis 5, og af 17.12.1981, Browning, 22/81, EU:C:1981:316, præmis 12).

58 Ovennævnte artikel 50 bestemmer – for at afhjælpe denne situation – at når bopælslandets lovgivning fastsætter en minimumsydelse, skal den ydelse, som denne stat skal betale, forøges med et tillæg, der svarer til forskellen mellem summen af de ydelser, som skal betales af de forskellige stater, hvis lovgivninger arbejdstageren har været undergivet, og denne minimumsydelse (dom af 30.11.1977, Torri, 64/77, EU:C:1977:197, præmis 6).

59 Som generaladvokaten har anført i punkt 59 i forslaget til afgørelse, følger det heraf, at artikel 50 i forordning nr. 1408/71 i forbindelse med beregningen af retten til en minimumsydelse, såsom den i hovedsagen omhandlede garantipension, specifikt fastsætter, at der skal tages hensyn til det faktiske beløb for de alderspensioner, som den pågældende oppebærer i en anden medlemsstat.

60 Følgelig skal det andet spørgsmål besvares med, at forordning nr. 1408/71, og nærmere bestemt den nævnte forordnings artikel 50, skal fortolkes således, at den ikke er til hinder for en medlemsstats lovgivning, der bestemmer, at den kompetente institution i forbindelse med beregningen af en minimumsydelse såsom den i hovedsagen omhandlede garantipension skal tage hensyn til samtlige de alderspensioner, som den pågældende rent faktisk oppebærer i én eller flere andre medlemsstater.

Sagsomkostninger

61 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Femte Afdeling) for ret:

1) **Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, som ændret og ajourført ved Rådets forordning (EF) nr. 118/97 af 2. december 1996, som ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 1606/98 af 29. juni 1998, skal fortolkes således, at når en medlemsstats kompetente institution beregner en minimumsydelse såsom den i hovedsagen omhandlede garantipension, skal den hverken anvende forordningens artikel 46, stk. 2, eller artikel 47, stk. 1, litra d). En sådan ydelse skal beregnes efter bestemmelserne i samme forordnings artikel 50, sammenholdt med den nationale lovgivning, dog uden anvendelse af nationale bestemmelser om pro rata-beregningen som de i hovedsagen omhandlede.**

2) **Forordning nr. 1408/71, som ændret og ajourført ved forordning nr. 118/97, som ændret ved forordning nr. 1606/98, og nærmere bestemt den nævnte forordnings artikel 50, skal fortolkes således, at den ikke er til hinder for en medlemsstats lovgivning, der bestemmer, at den kompetente institution i forbindelse med beregningen af en minimumsydelse såsom den i hovedsagen omhandlede garantipension skal tage hensyn til samtlige de alderspensioner, som den pågældende rent faktisk oppebærer i én eller flere andre medlemsstater.**

Underskrifter